

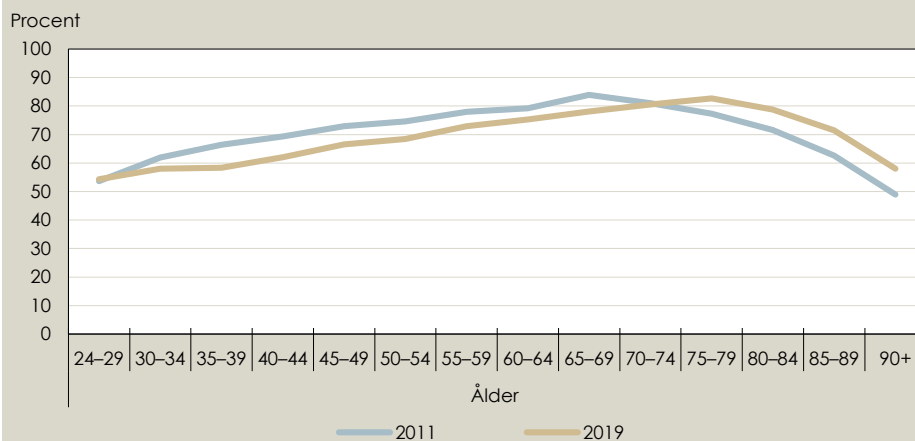
Statistik om tandhälsa 2019

Andelen av den vuxna befolkning, 24 år och äldre, som årligen besöker tandvården ligger strax under 56 procent år 2019. Störst andel fanns i gruppen 75–79 åringar. Tandhälsa mätt i antal kvarvarande och intakta tänder har förbättrats över tid men det finns stora skillnader i tandhälsa mellan utbildningsnivåer och mellan regioner.

Lägre andel som besöker tandvården

Andelen som årligen besöker tandvården har minskat sedan 2011, det finns dock skillnader i besöksandel efter åldersgrupp. De yngsta och allra äldsta i befolkningen besöker tandvården i minst utsträckning. Åldersgruppen som besöker tandvården i störst utsträckning är 75–79 år. Minskningen i besöksandelen är upp till 70–74 år, därefter, i den äldre delen av befolkningen, har det skett en ökning av besök till tandvården. Störst minskning i besöksandel observeras i åldersgrupperna 35–44. Det finns inte en självklar tolkning av förändringarna i besöksfrekvens med färre besök bland yngre och fler besök bland äldre, men möjliga orsaker är längre besöksintervall i yngre åldrar på grund av att risk för munsjukdomar för många yngre personer med god munhälsa bedömts som låg och att äldre personer har allt fler tänder kvar som kan ge anledning att besöka tandvården.

Figur 1. Andel av befolkningen som genomgått en basundersökning de tre senaste åren, 2011 och 2019, efter ålder i 5-årsklasser

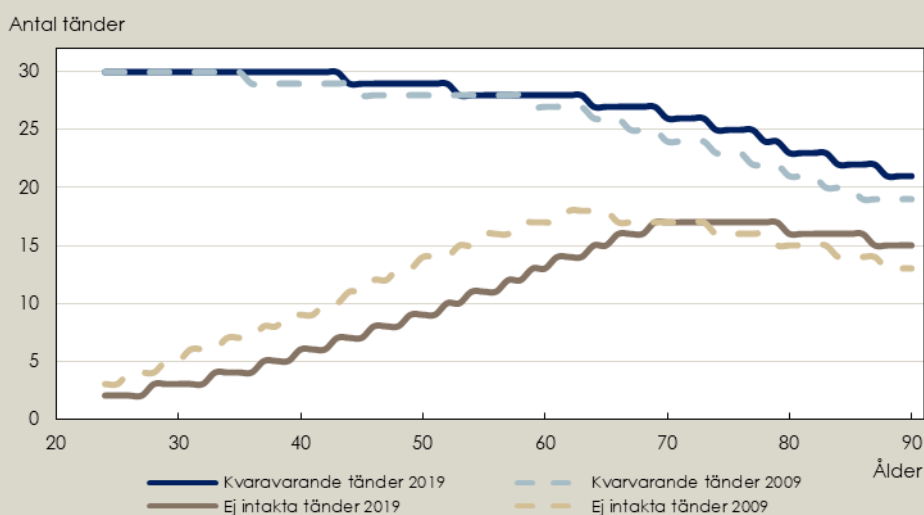

Källa: tandhälsoregistret, Socialstyrelsen

Tandhälsan förbättras över tid

Det finns många sätt att mäta tandhälsa. Ett grovt men robust mått på tandhälsa är antal kvarvarande tänder samt hur många av dem som är intakta (se Faktaruta tandhälsa). När man jämför tandhälsa över tid och efter ålder, ser man en generell förbättring. Bland personer 50–55 år som besökte tandvården hade i medianantal fem fler intakta tänder (och färre ej intakta tänder) år 2019 jämfört med samma åldersgrupp år 2009. Även median av antal kvarvarande tänder är allt högre i äldre åldersgrupper, främst för de över 67 års ålder, vilka har 2–3 kvarvarande tänder fler senaste året jämfört med 2009. Ej intakta tänder har också ökat i åldersgruppen. Figur 2 visar medianantal kvarvarande och ej intakta tänder efter ålder i 1-årsklasser 2019 och 2009.

Figur 2. Median av antal kvarvarande och antal ej intakta tänder bland personer som besökte tandvården 2019 och 2009, efter ålder

Källa: tandhälsoregistret, Socialstyrelsen

Faktaruta om tandhälsa

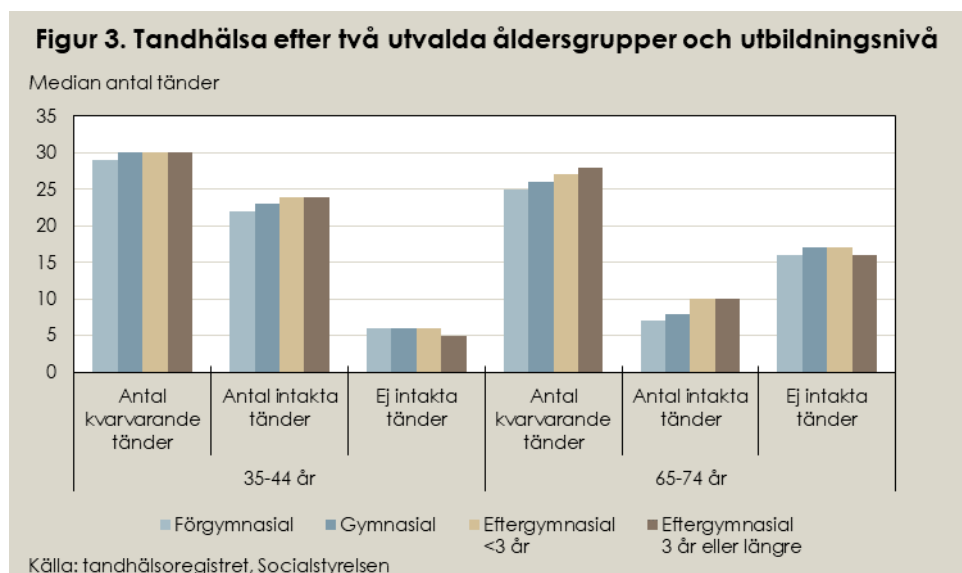
En **kvarvarande** tand är en tand som har en naturlig rot, är delvis frambruten eller har synlig tandrot. Visdomständer räknas också med. Antalet kvarvarande tänder är ett grovt men robust mått på tandhälsa. Beroende om visdomständer är frambruten eller har synlig tandrot kan man ha upp till 32 kvarvarande tänder.

En **intakt tand** är en kvarvarande tand som inte har konstaterade dentinskadorna som kräver behandling. Den får inte ha någon fyllning och inte heller protetiska ersättningar.

Antal **ej intakta tänder** är skillnaden mellan antal kvarvarande tänder och antal intakta tänder.

Tandhälsa efter utbildningsnivå

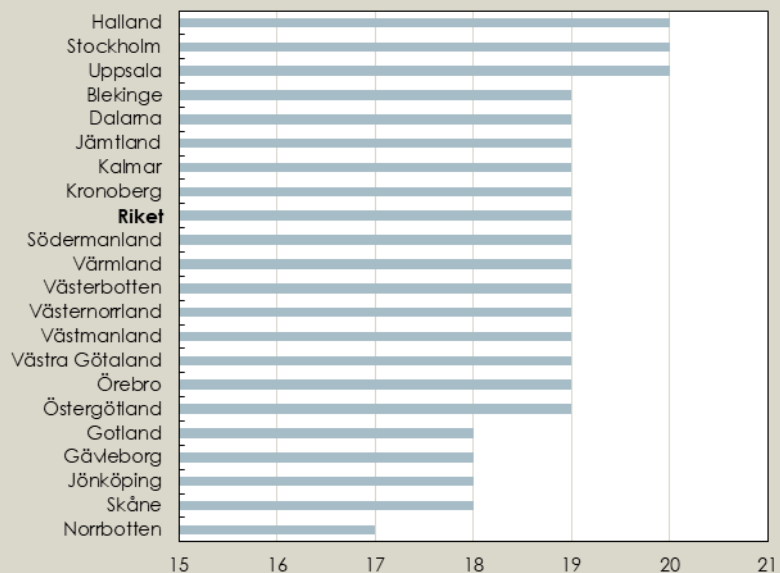
Tandhälsa varierar med utbildningsnivå. Ju högre utbildningsnivå desto bättre tandhälsa. Den här skillnaden blir också tydligare ju högre upp i åldrarna man kommer. Störst skillnad mellan utbildningsnivåer ses i antal intakta tänder. Där kan man se en icke obetydlig skillnad redan i yngre åldrar. Figur 3 visar kvarvarande, intakta och ej intakta tänder fördelat efter utbildningsnivå i åldersgrupperna 35–44 och 65–74 år. Förklaringar till mönstret med större skillnader i högre åldrar kan vara att det tar tid innan livsstilsfaktorer som rökning och kost, övrig hälsa, tillgång till tandvård och munhygienvanor slår igenom i sämre eller bättre tandhälsa samt att en stor del av den ojämlikhet i tandhälsa som idag kan ses i de högre åldrarna grundlades redan i mitten av förra seklet eller tidigare, då förutsättningarna för att jämlik tandhälsa skulle uppstå säkert var större än idag.

Regionala skillnader i tandhälsa

Tandhälsan varierar även över landet. Figur 4 visar 10:e percentilen av kvarvarande tänder fördelad på region för åldersgruppen 65–74 år. Skillnaderna är tydligast i högre åldrar och bland dem med sämst tandhälsa. Den 10:e percentilen i Region Halland, Stockholm och Uppsala ligger på 20 kvarvarande tänder, och över rikets nivå (19 tänder). Region Gotland, Gävleborg, Jönköping, Skåne och Norrbotten ligger under rikets nivå.

Figur 4. 10:e percentilen av antal kvarvarande tänder efter region, 65-74 år

Källa: tandhälsoregistret, Socialstyrelsen

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/tand-halsa

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Jeroen de Munter, statistikfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: jeroen.de-munter@socialstyrelsen.se

David Pettersson, statistikfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: david.pettersson@socialstyrelsen.se

Alfheidur Astvaldsdottir, sakfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: alfheidur.astvaldsdottir@socialstyrelsen.se